

CO MÁ A NEMÁ BÝT UKLÁDÁNO – 1.

Co je nutné ke spáse?

První čtení:

Jan 14,23-29

Text kázání:

Sk 15,1-2.22-29 / Zj 21,10-14.22-23

PRVNÍ ČTENÍ

Jan 14,23-29 *Duch svatý připomene všechno, co jsem vám řekl já.*

Ježíš řekl svým učedníkům: "Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho bude milovat; a přijdeme k němu a učiníme si u něho přibýtek. Kdo mě nemiluje, nezachovává moje slova. A přece slovo, které slyšíte, není moje, ale mého Otce, který mě poslal. To jsem k vám mluvil, dokud ještě zůstávám u vás. Ale Přímluvce, Duch svatý, kterého Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl já. Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne ten, který dává svět, já vám dávám. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí. Slyšeli jste, že jsem vám řekl: 'Odcházím' a 'zase k vám přijdu'. Kdybyste mě milovali, radovali byste se, že jdu k Otci, neboť Otec je větší než já. Řekl jsem vám to už teď, dříve než se to stane, abyste uvěřili, až se to stane."

TEXT KÁZÁNÍ (LITURGICKÝ PŘEKLAD PÍSMO)

Sk 15,1-2.22-29 *Rozhodl totiž Duch svatý i my, že vám nemá být ukládáno žádné další břemeno*

(1-2) Někteří lidé přišli z Judska (do Antiochie) a poučovali bratry: "Nedáte-li se podle mojíšského zvyku obřezat, nemůžete dojít spásy." Pavel a Barnabáš se však s nimi dostali do hádky a úporně se s nimi o to přeli. Bylo proto rozhodnuto, aby se kvůli této sporné otázce Pavel, Barnabáš a někteří z nich odebrali k apoštolům a starším do Jeruzaléma.

(22-29) Tehdy se apoštolové a starší spolu s celou církevní obcí rozhodli, že ze svého středu vyberou několik mužů a pošlou je s Pavlem a Barnabášem do Antiochie, totiž Judu, kterému říkali Barsabáš, a Silu - vedoucí muže mezi bratry. A po nich poslali toto psaní:

"Apoštolové a starší posílají bratrský pozdrav bratrům v Antiochii, Sýrii a Kilíkii, obráceným z pohanství. Dověděli jsme se, že vás někteří lidé z našeho středu znepokojili a popteli svými řečmi, ačkoli k tomu nedostali od nás žádné pověření. My jsme se tedy nyní jednomyslně rozhodli, že vybereme některé muže a pošleme je k vám zároveň s naším drahým Barnabášem a Pavlem, lidmi, kteří nasadili svůj život pro našeho Pána Ježíše Krista. A tak jsme vypravili Judu a Silu, aby vám to vyložili ještě ústně.

Rozhodl totiž Duch svatý i my, že vám nemá být ukládáno žádné další břemeno kromě těchto nutných věcí: vyvarovat se toho, co bylo obětováno modlám, krve, masa z udušených zvířat a smilstva. Budete-li se těchto věcí chránit, jednáte správně. Buďte zdraví."

KÁZÁNÍ – CO JE NUTNÉ KE SPÁSE A ŽIVOTU?

Biblické texty dnešní neděle nás zavádějí k jednomu z velkých témat, kterými se muselo zabývat nově vzniklé společenství víry v Pána Ježíše Krista. Tímto tématem je **obřízka jako vnější znamení** těch, kdo patří do sz smlouvy s Pánem Bohem.

1. ZRUŠENÍ OBŘÍZKY

Otázkou prvních křesťanů, kteří neměli židovské pozadí, bylo : Musíme i my přijmout obřízku, jak vnější znamení sz smlouvy, a co víc jako znamení určující židovskou národnost? Je nutné přijmout obřízku, aby člověk mohl být spasen – tedy aby mohl žít plnohodnotně život víry se vším, co k tomu patří? Musíme se vzdát své národnostní identity a stát se také Židy?

Odpověď, ke které došli apoštolové na sněmu v Jeruzalémě, zněla takto:

Rozhodl totiž Duch svatý i my, že vám nemá být ukládáno žádné další břemeno kromě těchto nutných věcí: vyvarovat se toho, co bylo obětováno modlám, krve, masa z udušených zvířat a smilstva. Budete-li se těchto věcí chránit, jednáte správně. Bud'te zdrávi."

2. ODTAŽITÉ TÉMA & ŽIVÝ PROBLÉM

Obřízka jako vnější znamení smlouvy s Pánem Bohem byla odmítnuta. Jakkoli převratné toto rozhodnutí bylo ve své době, pro nás dnes je dosti odtažitě. Jistě i proto, že to za nás vyřešili tehdy a my už se tím zabývat nemusíme.

Přesto nám z onoho tehdejšího problému dodnes cosi zůstává. Zaujalo mne, rozhodnutí, které tehdy přijal sněm. Myslím na onu formuli, že „nemá být ukládáno žádné další břemeno“. My se dnes neptáme, zdali je nutné ukládat obřízku anebo ne, když lidé chtějí žít s Bohem. Přesto když tam čteme, že „žádné další břemeno“ nemá být vkládáno, nějaké tam přece jenom zůstává.

Se spásou nějaké břemeno souvisí. A tak se dodnes ptáme: „**Co je dnes nutné přijmout**, aby člověk mohl být spasen?“ Bez čeho není možné mít dnes naději na spásu? (Sk 15,1) Jaké břemeno nakládá na člověka Písmo – a potažmo církev? Co je legitimní, a co ne?

A můžeme k tomu dodat ještě další rozměr ukládání břemen. **Co je nutné k tomu**, aby člověk mohl povědět, že žije jako křesťan, jako věřící člověk? Žít život po křesťansku, to je přece také určité břemeno. Bez čeho se tedy křesťanský život neobejde? Jaké břemeno musí nést? Jaké břemeno má nakládat církev na člověka? Co se očekává od věřících právem a co neprávem? Dá se vůbec po vědět, že žít křesťanský život je břemeno?

A je docela možné, že si v tomto kontextu pomyslíme, **jestli toho už není na člověka příliš**, a to zvláště, když si uvědomíme, kolik břemen je na nás nakládáno v každodennosti života. Neměla by víra/Pán Bůh spíš než odebírat břemena, ulehčovat je, než je nakládat?

3. CO JE NUTNÉ KE SPÁSE?

Co je nutné ke spáse? Bez čeho člověk nemůže žít v naději Boží lásky až k věčnosti? Odpověď na tyto otázky nalzáme v evangeliu a v misijním zvěstování po Letnicích.

Pán Ježíš hned na začátku své služby odhalil sumář svého poslání: „Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a věřte evangeliu.“ (Mk 1,15). **Apoštol Petr** pak o Letnicích lidem, kteří se tváří tvář zvěstování smrti a vzkříšení Pána Ježíše ptali: „Co máme dělat?“, odpovídá podobně: „Čiňte pokání (obratte se) a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého.“ (Sk 2,38)

Pokání, víra a křest – to je nutné ke spáse. Je otázkou, zdali bychom tyto tři skutečnosti, které otevírají z lidské strany vztah s nebeským Otcem, nazvali břemenem.

Činit pokání – to bezesporu pro mnohé břemenem je. Není jednoduché si připustit hřích, přijmout jej, přiznat se k němu, vyznat jej. Je těžké si připustit, že já – docela slušný člověk – jsem hříšný! Že mě Hospodin vidí jako hříšného. Na druhé straně jsou lidé, kteří jsou si velice dobře vědomi hříchu a jeho důsledků.

Dveře Boží náruče jsou člověku otevřeny všude tam, kde vyznává své hříchy a s vděčností se dívá na Pána Ježíše, který jeho hříchy vzal. Bez pokání – bez vyznání hříchu, je Kristova smrt zbytečná – k ničemu nám není. Rozpoznat svůj hřích a činit pokání, to je břemeno, bez kterého není spásy.

A co víra? Pro někoho je to břemeno uvěřit všemu tomu, co se stalo před cca 2000 lety. Je to příliš nepravděpodobné, je to do značné míry neověřitelné fyzickými smysly podobně, jako je nedotknutelný Bůh sám. Pro mnohé je těžké uvěřit, že existuje duchovní život, jakýsi přesah za to, co je pozemské. Je těžké uvěřit, že je nebe. Pro mnohé je těžké uvěřit, že se Bůh – je-li vůbec – narodil jako člověk (i když podivně počat), zemřel a vstal z mrtvých. Pro mnohé je těžké uvěřit, že zmrtvýchvstání není záměrná lež apoštolů, kteří už nevěděli, jak jinak vysvětlit to, co skončilo špatně na kříži. => Uvěřit v to, co se stalo v příběhu Pána Ježíše Krista je těžké, je a zůstane to velikým břemenem pro intelekt člověka. Je to ovšem břemeno, bez něhož nelze dojít spásy.

A křest? Je křest jako vnější znamení ztotožnění se Pánem Ježíšem (a nakonec i jeho církví) nutností ke spáse? Evangeličtí křesťané řeknou, že křest nezbytný ke spáse (k naději na Boží lásku a věčný život) není. Přesto musíme z Božího slova slyšet onu apoštolskou výzvu, která se křtem „*ve jménu Ježíše Krista na odpuštění hříchů*“ jaksi samozřejmě počítá.

Břemeno křtu možná spočívá v tom, že se jedná o veřejný akt. Je to vystoupení z anonymity davu, a to není příjemné. A přece jenom ten, kdo vystoupí z bezpečí davu a vyzná tak, že je hříšný, ale uvěřil v odpuštění a chce žít s Bohem, může přijmout Boží dar křtu. Jenom ten, kdo na sebe vezme toto břemeno, zažije dotek vody, který je znamením očištění od hříchu, znamením Boží lásky, která je stálá – která je znamením Božího vlastnictví a Boží smlouvy s člověkem.

Co je nezbytné ke spáse, jež je jiným vyjádřením naděje na Boží lásku a věčnost? Pokořit svou samospravedlnost před Pánem Bohem (a přiznat svůj hřích), pokořit svůj intelekt (a uvěřit evangeliu) a vystoupit z anonymity davu (přijmout dar křtu)!

4. KDYŽ NA SEBE VEZMEME BŘEMENO SPÁSY

Když na sebe vezme člověk **břemeno pokání, víry a křtu**, pak pozná, že teprve tehdy se před ním otevře ona skutečná spravedlnost, která je poctivá (není iluzí) a která ví o ceně lítosti nad hříchem, o ceně prosby za odpuštění. Tehdy se před člověkem otevřou dveře boží spravedlnosti, která je zároveň tou nejlidštější možnou.

Když na sebe člověk vezme břemeno víry – pokoří svůj intelekt, zjistí, že víra je víc než intelekt. Zároveň ale zjistí, že svůj intelekt a sílu poznání nemusí obětovat, že se s vírou nevyklučuje. Naopak pozná, že víra otevírá nový nezměrný prostor pro intelekt a jeho touhu po poznání a objevování. Víra otevře prostor, v němž teprve lze mnohým skutečností života porozumět, a mnohé věci začnou dávat smysl.

A když na sebe člověk vezme břemeno křtu, ono vystoupení z anonymity, pak teprve pozná, jak je důležitý pro Pána Boha. Křest je jako osobní pozvání ke slavnosti, na níž je člověku uděleno vyznamenání anebo předán důležitý dokument – rozhodnutí o občanství v nebi. Je to dokument, který se nepředává v kanceláři. Takový, který potřebuje slavnost – nebeskou i pozemskou! // Tím, že na sebe člověk vezme břemeno křtu, tím se mu otevře nejenom občanství v nebi, ale také nové společenství lidí žijících Boží spravedlností, láskou, vírou a nadějí.

5. ZÁVĚR

Až když se člověk vydá na cestu za Pánem Bohem, která vede skrze pokání, víru a křest, a projde jí, pozná, že to, co je skutečným břemenem, je život bez Pána Boha. Jakkoli se jho víry – tedy obraz dřevěného postroje, který se dával tažným zvířatům, aby jim ulehčil práci – zdá být těžkým břemenem, je to právě ono, které pomáhá nést břemena, která na nás nakládá život. Je to jho, které rozkládá sílu na mnohé, takže naše břemeno nesou spolu s Pánem Ježíšem i druzí. Neklesneme tak sami pod tíhou života. Je to jho, o kterém nakonec Pán Ježíš poví, že je lehké.

Vezměte na sebe mé jho a uchte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinití svým duším. 30 Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží." Matouš 11,29-30

Jan Asszonyi

